

kiválóan alkalmas a cirkuszban való előadásra.

* **Egy ünérzetes igazgató.** Példa nélkül való az a direktori heroizmus, amelylyel egy német színházigazgató megbélyegezte a mi nap azt a darabot, amelyet ő adott elő. A görllitzi városi színházban operett-premier volt és a második felvonás után a függöny elé lépett *Petersohn* igazgató és kijelentette, hogy ő ezt az operettet a hannoveri sikere alapján szerezte meg előadásra, de utóbb belátta, hogy rossz darab és le akart mondani az előadásáról. A szerződés azonban kényszerítette őt az előadásra, amelyért bocsánatot kér. Arra kérte a közönséget, hogy tartásák meg a jegyük szelvényét, amelyért kárpótlásul másnap egy más és jó darab előadáshoz ingyen kaphatnak jegyet.

Miskolcon áll a bitófa!

— Szerdán akasztják Regulát! —

(Saját tudósítónktól.) Siralomházban ül már az edelényi rablógyilkos, ifju *Regula Ede*: s a szerdai napon fizet meg a szörnyűséges éjszakáért. Szerdán reggel hét órakor. Ez a terminus. Addig vezekelhet, leszámolhat a lelkével, az istenével, aminthogy a halállal már le is számolt. Eddig legalább nyugodtan, keményen tartotta magát, mintha már nem is csuklana össze a szive arra a gondolatra, hogy holnap elfogy előle a szép világ, a tavaszi kékség, az öröm, minden.

Maga Miskolc, ez a csendes, kis, kereskedő város jobban izgul az akasztásra, mint a delikvens. Csoportokban tárgyalják a szenzációt, miskolciak és edelényiek: feketekendős parasztasszonyok és kofák Edelényről borzongva beszélnek az akasztást. Minden könyvkiadásban, tőzsdeajtóban ott látni ifju *Regula Ede* arcképét azzal a tréfálózó bitófával ékesített levelezőlappal, amely holnap komoran aktuális lesz. És *Bali Mihályt* emlegetik, a faddi hóhért, aki tegnap óta Miskolcon van.

(A KURIA DÖNTÉSE.)

Még csak néhány óra — szerda reggel — és *Regula Ede*, az edelényi rablógyilkos elveszi a földi igazságszolgáltatás büntetését. Ma délelőtt kilenc órakor hirdették ki *Regula* előtt a Kuria döntését és a király elhatározását, amely szabad folyást enged az igazságszolgáltatásnak.

A döntés, mely a királyi Kuria hivatalos levélpapírán érkezett, így szól:

Ő császári és apostoli királyi felsége folyó évi március hó negyedikén kelt legfelsőbb elhatározásával megengedni méltóztatott, hogy a háromrendbeli gyilkosság és egyrendbeli rablás büntette miatt halálbüntetésre ítélt ifjabb *Regula Ede* irányában a törvény és az igazságszolgáltatás rendes lefolyása akadálytalanul bekövetkezzék. Kelt Budapesten, 1912 március 8-án. *Vavrik Béla dr.*

Regula Ede a halálos ítélet hallatára nem döbbent meg. Nyugodtan felelt az elnök kérdéseire, sőt a törvényszék előtt intézkedni akart a fogházban levő irományairól és holmijai felől.

Bali Mihály, a hóhér megérkezett már Miskolcra segédeivel együtt és ma délután felállították a fogház udvarán az akasztófát, amelyen szerdán reggel hét órakor *Regula Ede* be fogja fejezni büntetését.

(A HALÁLOS ÍTÉLET.)

Az ítéletet reggel kilenc órakor hirdették ki. A törvényszéki épület folyosóján kevesen állottak, mert csak azokat bocsátották be a törvényszék épületébe, akinek ott dolguk volt. Annak a kevés embernek azonban alkalma van látni ifjabb *Regula Ede*-t,

az edelényi rablógyilkost, akit felhoztak a cellájából, hogy kihirdessék előtte az ítéletet.

Robusztus, erős alak *Regula Ede*. Csak az arca sápadt kissé és a szemében égett valami különös fény. A saját ruhájában volt. Három fegyveres börtönőr kísérette, meg a fegyházfelügyelő. A jobb kezét a bal lábával bilines kötötte össze, így ment a börtönörök között, akik a vádlottak szobájába kísérték.

Pár perccel ezután bevonult a bíróság a tárgyalóterembe, amely az első emeleten van. Az emelvényen helyet foglaltak: *Lehoczky Sándor*, törvényszéki elnök, *Szendeffy és Heckel* szavazóbírák és *Kövér Miklós* jegyzőkönyvvezető.

Halálos esőnd támadt, amikor a fogházöröktől kísérve belépett *Regula* a terembe. *Lehoczky* elnök jelentette:

— A királyi törvényszék a rablógyilkosság büntetével vádolt ifjabb *Regula Ede* ügyében ki fogja hirdetni a királyi Kuria ítéletét. A királyi Kuria öfelsége a király nevében a következőkben ítél:

A benyújtott semmiségi panaszokat a büntető törvénykönyv 385. I. b) és II. pontja értelmében elutasítja.

Minthogy tíz percig tartott, amíg az elnök az ítélet indokolását felolvasta, *Regula* ezalatt révetegen jártatta szemét körül a teremben. Amikor az elnök az indokolás felolvasásával elkészült, megkérdezi *Regulát*:

— Megértette az ítéletet, *Regula*?

— Megértettem! — feleli határozott hangon.

— Most pedig — folytatta az elnök — fel fogom olvasni öfelsége elhatározását. Öfelsége a királyi Kuria által felterjesztett kegyelmi kérvényre vonatkozólag a következőket határozta:

Öfelsége apostoli királyunknak legmagasabb elhatározása az, hogy az igazságszolgáltatásnak szabad ut engedtesse!

— *Regula*, megértette? Öfelsége nem kegyelmezett meg magának.

— Megértettem, nagyságos elnök ur! Kérem, hogy méltóztassék a fogházban levő irásaimat és tárgyaimat szüleimnek átadni.

— Ez most nem tartozik ide, *Regula*. Most szálljon magába és igyekezzék megbékülni az istennel!

Regulát ezután a szuronyos börtönörök ugyanazon az uton, amelyen jött, visszakísérték cellájába. Vele együtt ment *Csók György* luteránus lelkész is, aki a halálraitéltet a vallás vigaszában fogja részesíteni.

A folyosókon és a törvényszék előtt ekkorra már nagy néptömeg gyűlt egybe, amely megnyugvással vette tudomásul a halálos ítéletet.

(A SIRALOMHÁZBAN.)

A cellában *Regula* összeszedte holmiját, egy csomagba kötötte s azután a börtönörök átkísérték egyik földszinti szobába, melyet siralomházzá alakítottak át. Az elég tágas szobának butorzata egy ágy, három szék és egy asztal.

Regula egyelőre nem nyilvánított semmiféle kívánságot. *Csók György* luteránus lelkész mellette van és annak magyarázatát hallgatja, majd vele együtt hosszasan imádkozik.

(ÁLL A BITÓFA.)

Már elkészült a bitófa. A főügyési helyettes intézkedései szerint *Bali Mihály* és emberei serényen dolgoztak a bitófa felállításán a kórház mögötti keskeny udvaron. Kétszáz méter hosszú és csak négy méter széles ez az udvar, amelyre lelátni a kórház ablakaiból. Amint a hóhér és segédei dolgoztak, a kopácsolás behallott *Regulához*, aki egykedvűen, megátalkodott konoksággal ül cellájában, mintha a halálos előkészületnek háttorzongató zaja nem is érdekelné. A Dél-

főügyész-helyettesével, aki épen akkor jött ki a halálraitélt cellájából.

— *Ugyanolyan megátalkodott, hideg és gonosz* — mondta a főügyész-helyettes — ez a *Regula*, mint amikor először láttam. A mint beléptem hozzá, az volt az impresszióm, hogy ez az ember rám rohant volna, ha szabadon van és valahol egyedül találkozunk. Csak az elkeseredés, elszántság látszik rajta. *Vadállat ez az ember.*

A cella ajtajából *Bali* is benézett *Regulához*, aki nem tudta, hogy a hóhér vizsgálja.

— *Atléta erejű ember*, — jegyezte meg *Bali* — *nagyon hasonlít Szalmához.*

— De egyuttal nagyon ravasz, mindenre elszánt ember — figyelmeztette a hóhért a főügyész-helyettes.

— Ez a huszonnégy óra — mondta *Bali* csendesen és legyintett a kezével — a vadból is kezes háziállatot csinál . . .

(HÁROM FEHÉR, HÁROM PIROS SZEGFÜ.)

Regula féltizenkettőig ridegen, elszántan nézett előre, nem akart semmit, nem volt semmi kívánsága. Akkor hívatta a börtönört, hogy előadja utolsó kívánságát. *Virágot kért*, még pedig *hat szál szegfüt* harminc krajcárért: három fehérét és három pirosat. Mikor elhozták a virágot és eléje tették, az volt a kívánsága: kössék át arany spárgával és küldjék a menyasszonyának, *Zsóka Teréznek*, ezzel a levéllel:

Kedves Teréz! Három piros szegfű, három fehér szegfű.

Edétől.

Teljesítették a kérését, amint meghagyta. *Regulához* azután ügyvédje, *Lengyel Zoltán*, ment be, aki ma délelőtt tizenegy órakor érkezett Miskolcra. Hosszu ideig tanácskoztak, együtt szövegezték meg a királyhoz küldendő sürgönyt. *Regula* aztán készült a végső leszámolásra, az akasztásra, amely szerdán reggel hét órakor lesz. A borzalmas látványosság nagyon érdekli a miskolciakat, akik valóságosan megostromolták a törvényszéki elnököt jegyekért. Összesen száz darab jegyet adtak ki az akasztásra, amely alatt a kórház ablakait eflüggönyzik.

(A SZÜLŐK.)

Regulához délben engedték be a családját. Ott volt az apja, az édesanyja, aki göresös zokogásba kezdett.

— *Meg kell hóni, bizony, hogy meg kell hóni.*

Ezt ismételtette fullasztó zokogás közben, palócós kiejtéssel. *Regula* most először megilletődött, lehajolt anyjához, megcsókolta a kezét. *Lengyel Zoltán* is jelen volt ennél a szomorú bucsuzásnál. Megkérdezte a halálraitéltől, mi kívánsága van még, mit tehetne még érte?

— Először azt kérem, — mondta *Regula* — *vegyék le rólam a vasat.* Ügyvéd ur vállaljon kezeséget, hogy kárt nem teszek magamban.

Lengyel Zoltán intézkedett is, hogy teljesedjék *Regula* kérése. Volt még egy kívánsága a halálraitéltnek, hogy *fekete szalonkabátban* mehessen az akasztófa alá.

(MÉG EGYSZER KEGYELEMÉRT.)

Lengyel Zoltán a szivettépő siralomházi incidens után a következő táviratot küldte a király kabinetirodájának:

Öfelsége I. Ferenc József, Magyarország apostoli királyának legmagasabb kabinetirodájája

Wien.

A földi igazságszolgáltatás által már holnap végrehajtandó halálbüntetésre ítélt védencem, ifju *Regula Ede* az utolsó órában, az élet és halál meggyében esedezik felséged kegyelméért. A megtört bűnös kegyelemkérő szava mellett az

lam meghallgatást és könyörög irgalmaért a trón zsámolyánál.

Lengyel Zoltán
védőügyvéd.

Ez az utolsó kísérlet a siralomház kiellen szomorúságából, reménytelen elhagyatottságából. Bár minden jel szerint ennek se lesz már fogamatja.

A férj az ágy alatt.

— Az előkelő udvarló tízezer koronás váltója. —

(Saját tudósítónktól.) A nagyvárosokban már kiment a divatból az a rég bevált kis fufang, hogy a férj rajtacsipi a feleségét az udvarlóval s azután csak akkor esillapodik le jogos felháborodása, ha megsértett becsületére flastromként egy-két bankót kap. Ezt a kisdéd zsarolási műveletet annyira elkoptatták, hogy ma már csak a jó vidéken alkalmazzák, de ott is csak néha-néha.

Az aradmegyei *Körösbökény* egyik tekintélyes, vagyonos, sőt családos idősebb polgárának, (aki Aradmegye közgyűlésének tagja) megtetszett egy munkás felesége. Mondhatjuk, hogy felesége, mert házasságkötésüknél meg volt a szabályszerű két tanu: az a két gólya, akiről a költő énekelt, ugyanaz a két gólya kelepelt itt is. A nő többek állítása szerint nem is volt szép, de viszont az udvarló nem volt fiatal s elvégre az izlés az, amelyről immár több mint kétezer éve rebesgetik, hogy nem lehet róla vitatkozni.

A hosszas udvarlásnak az lett a vége, hogy az asszony ugys, mint gyöngé nő, hallgatott a kérésre s beleegyezett a találkába. Az ilyenre tudvalevőleg már voltak történeti példák, ha mostanában már csak sporadikusan fordulnak is elő... A találka megtörtént, úgy, ahogy a találkák lefolyását a francia vigjátékokból ismerjük. A befejezése azonban nem volt szablonos, a végén a szereplők egy tablót mutattak be.

Először is a szereplők száma egygyel bővült: míg eddig csak két szereplő volt, az asszony és a férfi, addig most egy eddig láthatatlan szereplő is a cselekvés terére lépett. A harmadik szereplő a *férj*, aki eddig azért volt láthatatlan, mert az egész jelenetet az ágy alatt élvezte végig.

A nagy szerelmi jelenet végén a férj méltóságteljesen előmászott az ágy alól, illedelmesen köszönt s mialatt a kezében levő révolverrel szórakozottan eljátszódott, udvariasan arra kérte az udvarlót, hogy különös tekintettel a közöttük fennálló baráti jóviszonyra, amely bizonyos vonatkozásban ugyszólván rokoni kötelekeknek is nevezhető: különös tekintettel milderre, *zsráljon neki egy 10,000 koronás váltót.*

A gazdag s fiatalnak nem nevezhető udvarlót igen nagyon meghatotta a férj udvarias kérése, annyira, hogy a váltót tényleg alá is írta. Ezután a férj zsebébe tette a browningot, melylyel az egész jelenet alatt játszódott s házigazdai tisztből kifolyólag kikísérte kedves vendégét.

Az udvarló csak ezután kezdett gondolkodni a történetek felett s miután gentleman léteére nem akarta, hogy a kedves és drága pástorórának emlékei maradjanak, még pedig írott emlékei, a község házára ment fel s előterjesztette azt a kérését, hogy az emléket, a 10,000 koronás váltót vissza szeretné kapni. Az udvarló előadása alapján csendörök keresték fel a férjet s *elvették tőle a váltót*, sőt nemcsak a váltót vitték magukkal, hanem a férjet is, akinek modora nagyon megtetszett.

Az olasz-török harctérről. Szalonikiból jelentik: *Hadi Adil* bej belügyminiszter az argiro-castrói hatóságokhoz utasításokat intézett abból a célból, hogy a felizgatott lakosságot, amelynek haragja különösen a tepedeleni kajmakám ellen irányul, nyugtassa meg. A kormány minden eshetőségre három zászló-

aljat küldött Argiro-Castróba. Valószínűnek tartják, hogy a lakosság és a hatóság között támadt differenciák kiegyenlíthetők lesznek.

A kínai forradalom. Hongkongból táviratozzák, hogy tegnap éjjel több kalózbanda megtámadta Kantont. Az admirális palotáját felgyújtották és nagy vérengzést vittek véghez. A birodalom többi részében kaotikusok az állapotok.

Csarikov visszahívása. Pétervárról jelentik: *Csarikov* nagykövet visszahívása a jelen pillanatban meglepte a diplomáciai köröket. Különösen az kelt feltűnést, hogy szenátorrá, nem pedig a birodalmi tanács tagjává nevezték ki.

Nilzen-premier a moziban.

(Két ur beszélget: kivételesen nem a kávéházban, hanem a moziban.)

Az egyik: Mert te cik tudni, ez a nő svéd. Vagy finn. Biztosan nem tudom. De kérem, egy ilyen rongy képerit, amit itt látunk, tizenöt száz forintot kap. Te cik engem érteni? Tizenöt száz forintot! Nem koronát! A Kohn mondta, pedig az tudja. Az jóban van az ilyen színésznővel, öt évvel ezelőtt kitartott egy ilyet! Tudja, azt a szökét, aki mindig énekelte, hogy „Tekintsd ezt, tekintsd azt.”

A másik: Abagénzi! Mit beszél itt nekem össze-vissza! Tizenöt száz forintot! Majd épen! Ép olyan időket élünk, amikor az embernek csak egy a fejébe dobnak tizenöt száz forintot!

Az egyik: De ha mondom! Annyit kap! Hát mit gondol maga, hisz még az a perszóna is, aki ott a színházban táncolt, még az is kapott 75 koronát! Bizonyisten kapott annyit! Pedig annak nem is kell ruhára költeni! Hát még egy ilyen! Osztan ez egy művésznő! Eine Künstlerin! Ugy, mint az a Fedák!

A másik: Fedák, az más! Az legalább énekel. Azt én láttam kilencvenhatban a János vitézben, akit a Petőfi írt! Aztán ugy patogatja az ostort, mint más a kukoricát!

Az egyik: Az mindegy! Ez a Nielzen, ez nem énekel, de ugy néz. Majd meg fogja látni! Egy sovány nő, aztán ugy fog nézni, ugy fog nézni, hogy én azt magának nem mondhatom. Tudja, ez egy nő, ugy néz, hogy nehézség jön az ember karjába. A feleségem az egész jól konzerválta magát az ő ötvenhat évével, de még mikor nem borotválta a bajuszát, még akkor sem volt olyan nett!

A másik: Mondja, mi lenne ha nem támasztaná magát rám, ugys olyan melegem van!

(A mellette ülő nőt kezdi nézni. A balkezét kiveszi a kabátzsebéből és lógatni kezdi. Nem mulasztja el közben meglökni a nő kezét. — Oppardon! — Semmi válasz. Erre következik a kisujj előretolása. Nagy igyekezettel és az ügyhöz méltó óvatossággal. A mozi egészen megtelik. A katonazene lassankint beszállingózik. Még egy „cukorka tessék” és a katonazene egy marsba kezd. Aztán: „Pali humort ír. Igaz szomorú életkép az életből szakadással, pofonokkal és tanulsággal. Mérsékelt sötétség: mégis tanácsos a legutolsó padosorba ülni.)

Az egyik: Ject! Most már kezdődik! Most már nézzen oda! Da ssun ziber! Hogy ugrál az ott! Mi?

A másik (nem szól semmit, mert kiszorították. A nő férje jött, látott és elhelyezett a foyerben két pofont.)

Az egyik: Mi van magával? Miért pirult el?

A másik: Na hallja? Ha az ember ilyen disznóságokat lát! Ezek a nőszemélyek csak ugy ölelkeznek ott! Nekem elég volt! Aszt a Nilzn nem nézek meg többet!

NAPI HIREK

Az árviz évfordulója.

(Saját tudósítónktól.) Kedden ünnepelték meg Szegeden az árviz harmincharmadik évfordulóját. A templomokban ünnepi istentiszteleteket tartottak, a városházán szünetelt a munka és a *Dugonics Társaság* felolvasó ülés keretében emlékezett meg a várost romba döntő veszedelem idejéről.

A belvárosi Szent Dömötör templomban tíz órakor kezdődött az isteni tisztelet, amelyen a városi tanács *Lázár György* dr polgármester vezetésével jelent meg. A misét *Jászai Géza* püspök celebrálta. Ünnepi isteni tisztelet volt a zsidó templomban is, ahol *Lőwinger Adolf* dr rabbi mondott lendületes beszédet. A református templomban szintén isteni tisztelettel ülték meg az árviz emlékét.

A *Dugonics Társaság* fölolvadó ülésén nagyszámu díszes közönség jelent meg. *Pósa Lajos* költeményével kezdődött meg az ülés, amelyet *Tótvölgyi Margit*, a szegedi színház művésznője olvasott föl kitünő előadással. Ezután *Pillich Kálmán* érdekes visszaemlékezését olvasta föl *Móra Ferenc*. *Pillich Kálmán* tudvalevően azok közül való, akik résztvettek a város ujjaépítésének munkájában. Fölolvasása hű képét adta a nevezetes időnek. *Kovács János*nak, a *Dugonics Társaság* érdemes alelnökének „Az igazi rekonstruktor” címen tartott fölolvadását a közönség szintén nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadta. A szép ünnepséget *Szávay Gyula* „A jövő” című költeménye fejezte be, amelyet *Almássy Endre* színigazgató olvasott föl.

Férjüram a talicskában.

(Saját tudósítónktól.) Hétfőn este hatalmas csilingelés hívta a telefonhoz a szegedi rendőrség ügyeletes tisztjét.

— Itt rendőrség.

— Baj van, biztos ur, a *Zerge- és a Zászló-utca sarkán egy ember fekszik holtan.*

— Holtan?

— Igen. Már nem is szuszog.

A rendőrségen nagy volt az ijedelem, azonnal kiküldték a helyszínére *Vecseryés* detektívét, aki szivszorongva rohant a *Zerge-utca* felé. *Vecseryés* már messziről látta, hogy tényleg egy ember fekszik az utca porában. Odaért. Majd hogy hanyatt nem esett ijedtében, mert a halott ember énekel, illetve morgott:

— *Va-an még egy rongyos forin...*

— *Sógor, szorítsd magadhoz.*

Vecseryés azonnal átlátott a szítán és telefonált a mentőkért. Amig a mentők meg nem érkeztek, addig társalgott a tökrészeg emberrel:

— Azt mondták kendről, hogy meg van halva.

— Már mint én?

— Persze.

— Eleven vagyok én, csak a szesz. Be vagyok egy kicsit szeszélyezve.

— Már az igaz.

— Most eleven vagyok, de ha a feleségem meglát, halottra ver.

Ezalatt megérkeztek a mentők, már fel akarták pakolni a kocsi-ra a részeg embert, mikor nagy sivalkodással odaérkezett a menyecske is. Pici lábával oldalba rugta az urát és barátságosan így szólt hozzá:

— Kend az a halott ember?

— Én vagyok az.

— Na, akkor gyerünk, — ezzel merész elszántsággal fölkapta az urát és a magával hozott talicskába dobta s hazavitte a *Bécsi-kört* 18. számú lakásukba.